

Wereldlichtjesdag 2016 Brugge

MUZIEK

Openingsgedicht:

*Mededeelzaam
zijn de bomen,
oude verhalen
vertellen zij,
verhalen
over lente en zomer,
leven en leven,
verhalen over herfst en winter,
sterven en sterven
en leven.*

*Oude verhalen
volgend
de loop van de seizoenen,
zwaar van geschiedenis
zwaar van toekomst,
verhalen vol dromen en visioenen.
(Hans Bouma)*

Dames en heren,
Beste vrienden en familie,

Verhalen, die brengen ons hier samen vandaag. Verhalen van lang geleden of heel recent. Verhalen van pijn, maar ook van liefde -enkel wat je lief hebt, kan je missen. Verhalen die zijn opgehouden maar toch altijd bleven en blijven duren...

Zonder ze te noemen, staan deze verhalen hier vanavond centraal. Ieder heeft het zijne, ieder een ander, maar allemaal bevatten ze eenzelfde breuklijn: het verlies van een kind. Daardoor zijn niet alleen die verhalen verbonden, maar ook wij als mensen. Die verbondenheid willen we vandaag duidelijk maken en versterken. We willen tonen dat noch die kinderen, noch de worsteling van hun geliefden, jullie, vergeten zijn.

Vaak wordt er niet of niet meer bij stil gestaan, of te licht overheen gegaan. 'Je hebt er toch nog', 'het is al zo lang geleden', 'je hebt toch een mooie tijd gehad samen' of net 'je kan toch niet missen wie je nooit echt hebt gekend?'. Onmacht, onbegrip, ongeduld – ze trekken soms een muur op tussen wie het heeft meegemaakt en de anderen. Soms zelfs tussen lotgenoten onderling, verlies is zo ongelofelijk intiem en persoonlijk.

Maar hier en nu willen we alle muren even slopen, eroverheen stappen en één worden ondanks onze verschillen. Elkaar dragen en gedragen worden, in deze groep en over de hele wereld.

Wereldlichtjesdag is een concept dat uitgroeide in Amerika en jaar na jaar meer bijval kent. Wereldwijd grijpen mensen deze dag aan om symbolisch stil te staan kinderen waarvan we afscheid moesten nemen, en hun families. Om 19u lokale tijd worden kaarsjes aangestoken als teken dat de herinnering leeft. Lichtjes die ook de families een beetje warmte willen toedragen. Uur na uur flakkeren over de hele wereld verspreid vlammetjes op, zodat gedurende 24u een lichtketting wordt gevormd over grenzen en culturen heen. De solidariteit en verbondenheid die daaruit blijkt, spreekt boekdelen. Zowel de individuele kaarsjes als de lichtketting zijn krachtige symbolen –sterk en hopelijk ook sterkend.

Ook in Vlaanderen begint wereldlichtjesdag ingeburgerd te raken. Her en der duiken initiatieven op vanuit verschillende verenigingen. Hier in Brugge beleven we onze vuurdoop, het zijn de eerste stappen op een pad waar we nog veel mee hopen te bereiken. Aan de basis lag Jeroen, die als begeesterde trekker verschillende mensen rond zich warm maakte: schepen Matthys, aan wie we veel te danken hebben; Hilde, drijvende kracht achter OVOK regio Brugge en ikzelf, vanuit huisvandeMens Brugge. Het is een groei- en een zoekproces, maar we hopen hiervan een betekenisvol moment te kunnen maken en het begin van een nieuwe traditie... Ik heet u dan ook van harte welkom en dank u alvast voor uw aanwezigheid. Ouder, grootouder, broer of zus, sympathisant. Gelovig of ongelovig. Lang of kort geleden. Kind gestorven in de knop of op latere leeftijd. Verlies door ziekte, ongeval, geweld, zelfdoding,... Vandaag heeft elk verhaal hier een plaats.

MUZIEK

Gelezen door ouder:

*In het groen van de bomen
In het ritselen van bladeren
In de geur van bloemen.*

In het fluiten van vogels.

*In de zonsondergang, in de lucht en in de aarde,
In het vallen van regendruppels
En in de warmte van zonnestralen.*

*Vaak kom ik je tegen
Met wie je was en wat je zei.*

*Jij bent bij me weggenomen,
Maar een stuk van jou*

Blijft altijd heel dicht bij mij.

(auteur onbekend)

Beste mensen,

Verbondenheid staat centraal, maar de realiteit blijft natuurlijk de realiteit. Iedereen staat hier met zijn eigen geschiedenis en zijn eigen aanvoelen. Het is moeilijk om recht te doen aan al deze verschillen en nuances in één tekst. Om ruimte te laten voor alle belevingen en emoties, zochten wij een thema dat zich leent tot vele interpretaties, een thema dat beelden oproept waar iedereen zich een stukje in kan terugvinden. De oplossing bood zich vanzelf aan, één met deze plek. We willen ons herdenkingsmoment letterlijk en figuurlijk ophangen aan de takken van deze mooie boom hier in ons midden.

Bomen doen ons stilstaan bij het leven en de natuur, bij het mysterie van leven en dood. Ze oogsten ontzag, laten ons nietig lijken door hun ouderdom en omvang, maar ze bieden ook geborgenheid en verbondenheid. Ze vormen een connectie tussen hemel en aarde.

Ze staan er standvastig en trouw, als een rots in de branding. Ze zien ons lachen en huilen, vloeken en liefkozen, zonder ooit een oordeel te vellen.

Hun seizoenen herinneren ons aan de levenscyclus en de eindigheid van het bestaan. Bloeien kunnen ze, schaduw en voeding geven, maar ook naakt en kwetsbaar de barre tijden trotseren. Dan zien we lijnen die in de zomer ver en veilig weggestopt zaten.

Bomen tonen ons wat loslaten is -en opnieuw beginnen. Maar ook hoe alles in verbinding blijft met elkaar en niets ooit echt helemaal verdwenen is... Ze veranderen zichzelf en de dingen rondom hen. De bladeren vallen, verdwijnen, de boom is ze onherroepelijk kwijt. En tegelijk maakt hij ze zich weer eigen, sterken ze hem van binnenuit opnieuw om verder te gaan als de tijd rijp is. Hij groeit naar de toekomst maar draagt het verleden onlosmakelijk in zijn kern. De blaadjes en de boom, ze staan in een ander verband maar ze blijven één.

Iedereen hier zal wel weten wat dat is, die dubbelheid van loslaten en vasthouden. Hoe te leven met iemand dat er wel en niet is, iemand dat je vreselijk kan missen en tegelijk nooit kan kwijt raken. Het is een moeilijke weg met hoogtes en laagtes. Laat deze boom ons daarin inspireren en kracht geven, hij die zo meteen getuige zal zijn van ons kaarsjesritueel.

Zoals gezegd is het centrale moment van deze avond de lichtcirkel. We nodigen iedereen uit om in een kring rond de boom te gaan staan. Dan steken wij een kaarsje aan geven we het licht door aan de persoon naast ons, tot iedereen een lichtje brandend heeft. Door de kaarsjes individueel maar ook in een verbondenheid aan te steken, onderstrepen we de solidariteit die we willen uitdragen op deze wereldlichtjesdag.

Als alle lichtjes branden, mag iedereen zijn kaarsje neerzetten rond de boom. Vrijblijvend mag je daarbij ook de naam noemen van de persoon voor wie het kaarsje brandt.

Als teken dat zij niet vergeten zijn, noemen wij hun naam nog eens luidop.

Als getuige van hun bestaan zullen deze vlammetjes vanavond branden in de kring, dicht rond de boom die al het mooie en moeilijke, al het tastbare en ontastbare verbindt.

We leiden dit moment in met een passend gedicht, daarna vormen we de kring, steken we samen de kaarsjes aan en zetten we ze tenslotte neer met het noemen van de naam...

Gelezen door Hilde

Het lichtje

*Het lichtje van de kleinste kaars
Kan het diepste donker breken
Duizend andere kun je dan
Met die ene aansteken.*

*Voeg bij duizend andere lichtjes
Een miljoen of twee of tien
Net zolang tot heel de wereld
In het donker weer kan zien.*

*Belangrijk is dat eerste lichtje
't maakt niet uit hoe zwak of klein
Als het maar voldoende kracht heeft
't begin van al dat licht te zijn.
(Deon Opperman)*

MUZIEK + aansteken van kaarsen en plaatsen van de kaarsen...

Sterf niet met mij

*Als je mij nog iets wilt geven
Dan zou ik vragen
Sterf niet met mij,
omhels het leven.
Je mag bedroefd zij
maar wanhoop niet,
verdrink niet in t  groot verdriet*

*Als je mij nog iets wilt schenken
dan zou ik willen;
blijf toekomst zien,
blijf hoopvol denken
zodat je uitgroeit
en leeft,
het leven kansen geeft.*

(naar Yvonne Emmerik)

Dames en heren,

Vrienden en familie,

We sluiten graag af met dit gedicht van hoop. Niet om het verdriet te niet te doen, niet als dwingende suggestie 'dat het nu wel lang genoeg geduurd heeft' of 'zo stilaan voorbij mag zijn'. Eerder als oprechte wens voor jullie en hart onder de riem.

We hopen dat jullie elk op zijn ritme en manier, weer kan opbloeien zoals de boom in de lente. Wellicht anders dan voorheen, maar toch...

We hopen ook dat deze avond daar misschien een steentje toe kon bijdragen en dank jullie nogmaals van harte voor jullie komst.

Een extra woord van dank ook aan wie dit mee heeft helpen dragen: ons team, de muzikanten, de lezers, wie meehielp het nieuws te verspreiden, ... Fijn dat we op jullie mochten rekenen.

Graag nodig ik iedereen uit om nog wat na te praten met een verwarmend drankje. Binnen kun je meer informatie vinden over ons, en wie vragen of bemerkingen heeft mag ons zeker aanspreken.

We beseffen ook dat deze avond aan veel persoonlijke emoties en gedachten raakt, dingen waarvoor misschien in deze gezamenlijke kaarsjesplechtigheid niet voldoende ruimte was. Binnen hebben wij een speciaal hoekje voorzien om daaraan tegemoet te komen. Een tweede boom staat daar klaar om jullie te ontvangen met al zijn blaadjes. Wie ons graag een boodschap bezorgt over hoe deze avond werd ervaren, of iets van zich af wil schrijven, wie woorden zoekt voor zijn kind, is welkom om ze aan deze boom toe te vertrouwen...

Voel je dus vrij om even te blijven hangen, en voor nu of straks alvast een behouden terugreis gewenst. We wensen jullie al het beste toe...

www.wereldlichtjesdagbrugge.be

Jeroen Degrieck: jdegrieck@dela.be 050 31 09 19

Anne-Flor Vanmeenen: anneflor.vanmeenen@demens.nu 050 33 59 75